

Stell og vedlikehold

For å sikre optimal levetid på møblene må den enkelte leverandørs råd om bruk, stell og vedlikehold av møbler og ulike møbelmaterialer følges! Dette dokumentet er utarbeidet av mobelfakta.no.

1. MØBELTEKSTILER

Våre sofaer og stoler er de møblene som i størst grad blir brukt. Derfor er det viktig at en har kunnskap om møbeltekstilenes egenskaper og kvaliteter. Bevissthet for hvordan disse på best mulig måte vedlikeholdes og rengjøres er også viktig for deg som kunde og forbruker.

Generelt om møbeltekstiler

Smuss og støvsom blir liggende i stoffet er med på å bryte ned tekstilfibrene, og vil bidra sterkt til å forkorte stoffets levetid. Regelmessig støvsuging med myk børste hemmer nedbrytingen, og er helt nødvendig for at stoffet skal oppnå lang levetid.

Viktige faktorer er:

1. Hovedrengjøring
2. Flekkfjerning
3. Kontroll av fargeekthet
4. Forsiktighetsregler

1. Hovedrengjøring

Til hovedrengjøring anbefales skumrens. Kontakt din møbelhandler for veiledning. Hvor hyppig dette gjøres avhenger av bruken.

2. Flekkfjerning

Når uhellet er ute, er det viktig å få fjernet sølet/flekken så raskt som mulig. En ny flekk lar seg lettere fjerne enn en gammel. Får du en flekk som du er usikker på hvordan du skal fjerne, bør du kontakte din møbelforhandler.

3. Kontroll av fargeekthet

Ved hovedrengjøring og flekkfjerning skal du alltid sjekke at stoffets fargestoffer tåler det middelet du skal bruke. Gjør en prøve på et sted på møbelet som ikke synes. La det tørke, og sjekk resultatet.

4. Forsiktighetsregler for møbeltekstiler:

I punktene under har vi beskrevet noen av de viktigste hensynene en tar for sine møbler:

1. Lysekthet
2. Hvordan unngå skader på møbeltekstiler

3. Vasker og fuktighet
4. Møbeltekstilers levetid
5. Møbeltekstiler og kjæledyr
6. Lysekthet

Mange møbler ødelegges unødig av påvirkning fra sollys. Husk at all lyspåvirkning vil svekke både fibrene og fargestoffene i tekstilet.

Selv om møbeltekstilet er testet og godkjent for lysekthet, bør møbelet plasseres slik at direkte sollys og skarpe reflekser unngås.

Persienner eller markiser anbefales, men vær samtidig oppmerksom på at ikke alle tekstiler i markiser eller gardiner stopper skadelig UV-stråler. Det er viktig å tenke over at solen skinner inn i rommet også når vi ikke selv er tilstede! Spesielt den "lave" solen på våre breddegrader når langt inn i rommet - hele dagen. Skal du være lenge borte, bør møblene tildekket spesielt.

Spør din møbelhandler hvordan du best kan beskytte dine møbler så de ikke forringes unødig av sollys.

Hvordan unngå skader på møbeltekstiler:

1. Klær med skarpe detaljer, ekstremt grove sommer, nagler og belter med metallbeslag, øker slitasten og kan trekke ut tråder.
2. Dongeriklær, særlig nye kan medføre avfarging.
3. Skal en unngå å skade tekstilene bør en være ekstremt forsiktig når en har klær som er påmonterte metalldele, ikke harutvasket fargestoffer og lignende.
4. Likeledes bør en være meget forsiktig med skarpe gjenstander eller verktøy i baklommer.

Møbeltekstilers levetid

Manglende stell og vedlikehold reduserer stoffets levetid. Brukes møbelet ekstremt mye hver dag, anbefales varetrekk og armbeskyttere (dette kan bestilles til de fleste møbler).

Møbeltekstiler og kjæledyr

Kjæledyr og stoppede møbler hører ikke sammen. Hår, klør og sikling sliter hardt på stoffet. Firbente familiemedlemmer bør være i kurven sin, ikke i møblene.

Våre sofaer og stoler er de møblene som i størst grad blir brukt. Derfor er det viktig at en har kunnskap om møbeltekstilenes egenskaper og kvaliteter.

Bevissthet for hvordan disse på en best mulig måte vedlikeholdes og rengjøres er også viktig for deg som kunde og forbruker.

2. MØBELHUD

Leverandørens råd om bruk, stell og vedlikehold av hudmøbler bør alltid følges, fordi det er den enkelte forhandler, møbelprodusent og leverandøren av selve huden som kan innestå for hva det enkelte produkt tåler og krever.

Generelt om bruk, stell og vedlikehold av alle kjente kvaliteter av møbelhud:

1. Hud - et naturprodukt
2. De forskjellige møbelhud kvaliteter/typer
3. Forsiktighetsregler for møbelhud
4. Vedlikehold
5. Flekkfjerning og rensing

1. Hud – et naturprodukt

Møbelhuder blir laget av huder fra storfe. Som naturlig er vil det kunne forkomme arr, insektbitt, fargevariasjoner m.m. Hvor mye av disse naturlige merkene som viser på møbelhuden avhenger av diverse faktorer bl.a. hvilken behandling overflaten på huden får. Møbelhud vil ofte endre utseende etter lengre tids bruk. Denne form for patina må den som kjøper hudmøbler vite å sette pris på.

2. De forskjellige møbelhuders kvaliteter/typer

Hud som blir brukt til møbler i dag er vanligvis av storfe, som ku, okse eller bøffel. Mesteparten er fra ku fordi tilgangen på slik hud er relativ stabil, og fordi størrelsen og egenskapene gjør kuhuden godt egnet. Det er mange steg i prosessen fra slaktning av dyr til huden er på møbelet. For garveriene, som leverer møbelhuden, er det viktig å vite hva kunden (møbelprodusenten) ønsker av bl.a. kvalitet og overflatebehandling. Prisene varierer mye, alt etter kvalitetsklasse eller sortering og ønsket egenskaper.

Anilinhuder, dvs. anilinfarget hud, blir sortert ut tidlig i prosessen og slike huder har nesten ikke blitt bearbeidet etter garvingen. Narven er opprinnelig, og insektbitt og merker etter sår vil synes på denne typen hud. Av og til får anilinhud et tynt fargepigment eller sluttlag over grunnfargen. Disse hudene er svært myke og behagelige, de har bevart pustevnen og regnes for å være den "beste" kvaliteten. Anilinhud utgjør bare en liten del av den totale produksjonen i et garveri og prisen er svært høy. Fargeutvalget er som regel ikke fastsatt av møbelprodusentene, men de må velge ut fra det utvalget garveriet kan tilby.

Semianilinhud er litt mer bearbeidet enn anilinfarget hud, og er en mellomting mellom anilinhud og korrigeret hud. Her er benyttet litt mer farge, og møbelprodusentene kan i større grad fastsette fargene. Ofte er disse hudene også kunstig narvsatt.

Korrigerete huder er de rimeligste og mest bearbeidede. Her kan møbelprodusentene bestille akkurat den fargenyansen som de ønsker, fra helt svart til hvit. På grunn av overflatebehandlingen har slike huder ikke den samme pustegenskap som anilinhudene.

3. Forsiktighetsregler for møbelhud:

1. Spesielt armlener og nakkeputer er utsatt for fett og svette som kan resultere i mørke flekker, og over tid bryte ned møbelhuden.
2. Kjemikalier fra for eksempel hårgel og håndkremer kan gi lignende skader.
3. Alt støv og smuss fra for eksempel klær skader møblene dersom det ikke blir fjernet.
4. Kjæledyr hører absolutt ikke hjemme i møblene!
5. Sollys vil forårsake falming og tørke ut møbelhuden. Påvirkning fra andre varmekilder vil også føre til risiko for uttørking.
6. Bruk av varetrekk, pledd og sofaputer er en god hjelp for å forebygge skader.

4. Vedlikehold

Det er viktig å følge leverandørens råd og bruk, stell og vedlikehold av hudmøbler, og det er viktig å kjenne kvaliteten på den aktuelle møbelhuden.

5. Flekkfjerning og rensing

Vannløselige flekker bør vaskes bort snarest med en ren, hvit, myk klut eller svamp godt oppvridd i lunkent vann (helst kokt vann). Vanlig renhold og fjerning av støv bør skje hyppig ved hjelp av støvsuging med myk børste og støvtørking med ren, hvit, fuktig bomullsklut.

Bruk ikke kjemikalier på møbelhud. Ved behov for flekkfjerning, rensing, m.m. ta kontakt med møbelhandleren som kan gi veiledning i den aktuelle situasjonen.

Hudmøbler trives best om de beskyttes mot sollys, uttørking og varmekilder.

Vedlikeholdsanvisninger festet til møbelet bør alltid følges. De fleste møbelprodusentene sender egen produktinformasjon med hvert møbelement.

Møbelhandleren vet mye om bruk, stell og vedlikehold av møbler. Spør om råd dersom du er i tvil.

3. TRE OG OVERFLATER

Generelt om tre

Treverk trenger stell, omtanke og vedlikehold om det skal beholde sitt særpreg og sin karakter. Spesielt ubehandlet tre er ømfintlig, og bør derfor jevnlig rengjøres og behandles.

Møbler i heltre anbefales ikke stå i direkte sollys, nært varmekilder eller i rom der klimaet svinger mye. Dette fordi det da kan oppstå spenninger i limte forbindelser og i møbelplater som kan resultere i at disse sprekker.

Vedlikehold og rengjøring av ulike overflater:

1. Ubehandlet treverk
2. Lakkerte og malte treoverflater
3. Voksede treoverflater
4. Oljede tremøbler
5. Pulverlakkerte overflater (stål, MDF, etc)
6. Ståloverflater
7. Plastoverflater
8. Møbler med monteringsoverslag

1. Ubehandlet treverk

Vaskes med vann tilsatt såpe. På flekker som ikke løsner med såpevann benyttes skurekost. Skur alltid i treets lengderetning. Skyll bort all såpe og tørk godt til slutt. Ikke legg på duk eller sett gjenstander på bordet før overflaten er helt tørr.

2. Lakkerte og malte treoverflater

Har en sterk, glatt og vanligvis vannavvisende overflate ved normal bruk og rengjøring. Rengjøres med en lett fuktet klut. Løsemidler bør ikke benyttes.

3. Voksede treoverflater

Hard voks kan nærmest sammenlignes med lakkerte overflater, mens de myke voksene kan i kvalitet sammenlignes med oljede flater. Overflaten er lettstelt men ikke særlig motstandsdyktig. Rengjøres med forsiktighet med lite fuktet klut og bør behandles etter de beskrivelser som produsent og leverandør gir rettleddning om.

4. Oljede tremøbler

Har en noe fetere overflate som er mer mottagelig for skitt og væsker en andre behandlede overflater. Derfor må en vaske og behandle disse ofte. Rengjøres med forsiktighet og bør behandles med møbeloljer som produsent og møbelhandler gir rettleddning om. Ikke legg på duk eller sett gjenstander på bordet før overflaten er helt tørr.

5. Pulverlakkert overflater (stål, MDF, etc.)

Overflaten kan utføres noe forskjellig, alt etter hvordan kunden ønsker den. Pulverlakkerte overflater kan betegnes som sterke mot slitasje. Renholdet utføres med lett fuktet klut. Flekkfjerning gjøres med allrengjøringsmiddel og i visse tilfeller white spirit.

6. Ståloverflater

Som hovedregel benyttes myk klut for daglig rengjøring. For å beskytte overflaten og forenkle renholdet, kan en påføre et tynt lag med voks tilsatt silikon.

7. Plastoverflater

Plaster har forskjellige egenskaper alt etter hvilke bruksområder de skal dekke. Rengjøringen gjøres best med en klut fuktet i lunkent vann tilsatt små mengder syntetisk vaskemiddel. Ved flekkfjerning brukes sterkere dosering av vaskemiddel (se også leverandør/produsents veiledning).

8. Møbler med monteringsbeslag

Inneklimaet varierer med årstidene. Det er tørrest inne på senvinteren når vi fyrer, og fuktigst på høsten. Trevirket er hygroskopisk (dvs. det trekker til seg og avgir fuktighet avhengig av klimaet), og krymper og sveller i takt med endringer i klimaet. Dette gjør at møbler som er satt sammen med monteringsbeslag kan bli noe slarkete i tørre perioder. Gå derfor over monteringsbeslagene, og trekk dem til om nødvendig.